

at Gaanet til Forpagteren af Nordruplund til Anstiftelsen af Centrifuger m. m. udgaar. Med Beklagelse ser jeg, at Udvalget ikke har villet gaa med til Bevilgelsen af en Hovedreparation af Skovridergaarden Christiansminde, som jeg ganske vist tror er meget nødvendig, men den kan vel udsættes til næste Aar. Jeg er fuldstændig enig i at stryge det foreslaaede Beløb til Kloakarbejder paa Akademiet's Terrain, og havde Udvalget ikke stillet Forslaget, havde jeg selv stillet det, og det netop af den Grund, som den ærede Ordfører anførte, at der er fremkommet Planer til Kloakanlæg for hele Sorø By, hvortil jeg tænker mig, at ogsaa Akademiet kan slutte sig. — Det gjør mig ondt, at Udvalget ikke har støttet Forslaget under Nr. 54. Jeg kan ikke ret forstaa den Betragtningmaade, som er gjort gjældende af det ærede Udvalg. Det forekommer mig, at man maa anerkende, at naar et Rectorembede er ledigt, kommer det for Administrationen an paa at faae det besat saa godt som muligt, og at det, naar man finder en Mand, som sidder i en privat Virksomhed som Bestyrer af en privat Skole, om hvem man antager, at han vil være den rette Mand paa den rette Plads, vil være i højeste Grad urigtigt af Regjeringen af Anciennetets- eller andre Hensyn ikke at tage ham. Det var det Æne. Det Andet er, at naar han nu er taget, er det saa ubilligt, at man regner ham noget til Gode den Tid, hvori han har virket som Rector ved den private Skole? Det forekommer mig at være ret naturligt og ret billigt. Saaledes som Skolevæsenet er indrettet her i Landet, er det jo dog til syvende og sidst saa, at den Mand, som virker ved en privat Skole — eller ved en privat Latinskole vil jeg rettere sige — jo virker i det Offentliges Tjeneste. Staten har en Gang her i Landet overdraget det lærde Skolevæsen for en saa væsentlig Del til Private, at man ogsaa maa tage Hensyn til de private Skolebestyrere, for saa vidt de have viist sig tilstræffelig dygtige. Duffer man dem anfatte i Statens Tjeneste, hvad der tidt kan være henfigtsmæssigt, synes jeg, at det er en billig Fordring, at de faae Noget af deres Anciennetet med sig. Andet betyder Forslaget ikke, men jeg vil indrømme, at det er den Slags Ting, som man kun kan bede pænt om, og naar det høie Landsting er af en anden Mening, er der jo ikke Noget at sige til det. — Jeg kommer nu til Forslaget under Nr. 58. Til min Beklagelse har jeg her set, at Udvalget vil nægte et Beløb af lidt over 12,000 Kr. til Indlægning af et Varmeapparat i Horsens Skole. Hvis Sagen blot var den, at Sagen skulde udsættes til næste Aar, skulde jeg

ikke have offret mange Ord derpaa; thi har Skolen nu staaet til Dato, kan den naturligvis staa et Aar til uden dette Varmeapparat. Men saaledes som Ordføreren motiverede Udvalgets Stilling, nødes jeg dog til at sige nogle Ord; thi hele den Betragtning, som laa til Grund for den ærede Ordførers Motivering, finder jeg — det skal jeg ikke nægte — er i Bund og Grund gal. Sagen er simpelt hen den, at naar den ærede Ordfører mente, at man altid maatte sige nei til Fordringer af den Bestaaffenhed, idet man, naar noget Saadant blev bevilget i Aar, nemt kom til saa de følgende Aar at bevilge noget Lignende til andre Skoler, saa er jeg ganske enig med den ærede Ordfører i dette Sidste, at det er Noget, man høist sandsynligt vil komme til; men jeg staaer rigtig nok paa det Standpunkt, at jeg ogsaa mener, det er Noget, man bør komme til. Ved at bevilge en saadan Sum gjør man kun, hvad der er ensblygt lige over for Børnene og deres Forældre. Hvad nu særlig Horsens Skole angaar, som der her er Tale om, saa har allerede den Mand, der som Medlem af den hygieiniske Skolekommission, som for nogle Aar siden blev nedsat, blandt andre Skoler ogsaa havde undersøgt Horsens Skole, fremkommet med — det staaer trykt i Betænkningen — en Beklagelse over, at der aldeles ingen Ventilation fandtes i denne Skole. Senere er der fra Vægerne i Horsens indkommet et Andragende til Forstanderskabet for Horsens Skole, hvori de høilig beklage sig over hele den Maade, hvorpaa denne Skole opvarmes, og over, at der ingen Ventilation findes. Der er dernæst fra Forstanderskabet for Skolen indkommen Andragende til Ministeriet om at faae Forholdet forbedret, og det saa meget mere i disse Tider, da Skolerne ere temmelig overfyldte, og da der omtrent sidder saa mange Drenge i Klasserne, som der kan sidde, hvorafter følger, at en Del af dem ere i høi Grad udsatte for Straalevarmen fra Raskelovnen; der findes som sagt ingen Ventilation. Da nu Sagen forelaa for Ministeriet, var der saa Andet for Ministeriet at gjøre end at sige: Ja, naturligvis skal dette forandres, saa snart Bevillingen kan faaes, og jeg kan ikke nægte, at det undrer mig, at man paa et saadant Punkt, hvor der dog er saade hygieiniske Grunde — at man kan overdrive Hygieinen, veed jeg meget godt — som tale for, at udføre et saadant Arbejde, vil nægte Bevillingen dertil, det forstaaer jeg ikke. — Forslaget under Nr. 62, Nægtelsen af et Orgel til Skaarup Seminarium, har jeg Intet at indvende imod.

Jeg gaar derefter over til Forslagene paa § 26. Jeg har for det Første Intet at